

Phòng chống rét cho trâu bò

Trong những ngày gần đây, không khí lạnh trực tiếp ảnh hưởng đến các tỉnh Bắc bộ gây rét đậm, rét hại. Vùng núi có nơi nhiệt độ xuống dưới 1 độ C, xuất hiện mưa tuyết. Các tỉnh miền núi phía bắc như Hà Giang, Lào Cai chỉ đạo các địa phương tập trung hướng dẫn người dân giữ ấm, dự trữ thức ăn cho đàn gia súc, hạn chế thiệt hại do thời tiết bất lợi gây ra.

1. Khâu chuẩn bị:

Chuẩn bị chuồng trại: Nếu có điều kiện thì bà con tiến hành xây mới hoặc cũng có thể tận dụng chuồng cũ nhưng phải tiến hành che chắn nâng cấp để chuồng đảm bảo một số tiêu chí cần thiết.

- Chuồng trại đặt ở nơi cao ráo, gần nguồn nước, nằm trong quy hoạch vùng.
- Cửa chuồng hướng về phía nam hoặc tây nam để đảm bảo ánh sáng và độ thông thoáng.
- Mái chuồng cao 3m, thành chuồng cao từ 0,8-1,2m.
- Bà con chú ý trong chuồng, nên có ô thoáng phía trên để gió vẫn lưu thông. Khi đốt lửa sưởi, khói sẽ theo lỗ thoáng ra ngoài, không tích khí độc trong chuồng khiến trâu bò ngửi phải.
- Nền cao hơn mặt đất 40-50 cm, có độ dốc 2-3%.

Chuẩn bị thức ăn: Việc dự phòng thức ăn cũng rất quan trọng vì chỉ khi cung cấp thức ăn đầy đủ thì trâu bò mới có đủ năng lượng chống lại giá rét.

- Bắt đầu vào tháng 11, bà con cần chuẩn bị sẵn thức ăn dự phòng cho trâu bò sử dụng trong 4 tháng tiếp theo. Bởi vì vào mùa đông, thức ăn tự nhiên cho trâu bò sẽ khan hiếm hơn rất nhiều.

- Với một trâu bò trưởng thành (có khối lượng khoảng 3 tạ), bà con cần chuẩn bị trung bình: 2,5 tạ thức ăn tinh (ngô, bột cám, bột sắn...) và 4 tạ thức ăn thô (rơm, cỏ voi, cây chuối, cây sắn, thức ăn ủ chua...)

Dự phòng rơm khô vào mùa đông

Chuẩn bị vật liệu chống rét:

- Rơm; cỏ, lá chuối, bẹ ngô khô để lót nền chuồng.
- Trấu, củi để đốt sưởi.
- Bạt, bao ni lông, phen, nứa để quây, che xung quanh chuồng.
- Chăn, áo, bao tải gai để làm áo chống rét. Bà con có thể sử dụng các tấm chăn, áo, bao tải gai đã cũ để làm áo chùng trét cho trâu bò nhưng chú ý là nên sử

dụng chất liệu bông, thấm nước. Không dùng chất liệu ni lông vì chất liệu này không thấm nước, hơi nước sẽ đọng lại và thấm ngược trở lại làm trâu bò bị rét

2. Theo dõi thời tiết:

- Bà con cần thường xuyên theo dõi bản tin dự báo thời tiết để có kế hoạch phòng, chống rét cho trâu bò đạt hiệu quả cao. Tốt nhất những ngày gió rét dưới 15 độ C thì nên giữ gia súc ở tại chuồng, không nên cho đi chăn thả.

- Trường hợp đặc biệt nếu bắt buộc phải đưa gia súc ra ngoài cần đảm bảo những yêu cầu sau:

+ Thời gian tốt nhất để đưa gia súc ra ngoài là khoảng sau 8 giờ sáng, khi thời tiết không có mưa phùn, gió lạnh.

+ Gia súc cần được giữ ấm bằng cách mặc áo ấm trước khi đưa chúng ra ngoài đặc biệt những gia súc yếu và còn non.

3. Các biện pháp thực hiện:

Độn chuồng:

- Vào mùa đông, để chống rét cho trâu bò, trước tiên bà con cần chú ý, giữ cho bộ lông của trâu bò thật sạch và khô. Nếu bộ lông ướt sẽ giảm cách nhiệt và làm cho trâu bò bị rét hơn. Ngoài ra thì cần sử dụng rơm rạ, cỏ khô lót chuồng cho đàn bò trong mùa đông sẽ làm giảm đáng kể ảnh hưởng thời tiết lạnh đến gia súc.

- Tùy vào điều kiện thực tế mà có thể rải một lớp độn chuồng dày khoảng 5 – 15 cm. Các chất độn chuồng này có thể để suốt mùa đông mà không cần phải dọn. Chú ý, hàng ngày bổ sung thêm chất độn chuồng ở phía trên, miễn làm sao cho chất độn chuồng không bị ướt, ẩm là được.

Che chắn tránh gió:

- Khi che chuồng bò thì bà con nên che chắn bằng vật bạt hoặc các tấm phen, các bao tải đan lại. Tuy nhiên không nên che kín, chỉ che qua chiều cao của con vật, khoảng từ 1,8-2 m.

Cung cấp thức ăn và nước uống tại chuồng:

- Vào những ngày bình thường, bà con cho trâu bò trưởng thành ăn khoảng 25-30 kg thức ăn thô và 1,5 kg thức ăn tinh, chia làm hai bữa.

- Nếu vào ngày rét đậm, rét hại thì bà con có cần điều chỉnh tăng lượng thức tinh lên khoảng 2 kg để bổ sung năng lượng giúp trâu bò chống lại giá rét. Chú ý cho trâu bò ăn thức ăn thô trước rồi mới cho ăn thức ăn tinh, uống nước vì nếu cho ăn thức ăn tinh hay uống nước trước thì trâu bò sẽ có cảm giác no, sử dụng lượng thức ăn thô ít đi

- Ngoài ra thì để tăng sức đề kháng cho trâu bò, bà con cần chú ý bổ sung vitamin tổng hợp và muối khoáng.

+ Vitamin: Bà con dùng vitamin tùy theo hướng dẫn từng loại.

+ Pha nước muối: Pha nước ấm 37-38 độ C với muối, nồng độ 0,1-0,3% tương đương 10-30g muối/ 10 lít nước. Cảm nhận mặn như nước canh là vừa.

Đốt lửa chống rét: Bà con chú ý khi nhiệt độ xuống dưới 12 độ thì cần áp dụng phương pháp đốt lửa chống rét.

- Dùng xô, chậu cũ để đựng củi trâu, ngóm củi bén ở ngoài chuồng cho bớt khói rồi mới đưa vào trong chuồng.

- Khi đốt lửa chống rét thì bà con cần chú ý nhất tới vị trí đặt. Cần đặt khay lửa ở cuối chuồng để khói không tạt vào mặt trâu bò và đặt tránh xa chất độn chuồng, bạt che để phòng bén lửa gây cháy.

Mặc áo chống rét: Khi nhiệt độ dưới 12 độ thì mặc áo chống rét cho trâu bò.

- Với một chiếc áo, bà con có thể sử dụng cho 1 trâu bò trong suốt mùa, tuy nhiên không nên mặc áo chống rét cho trâu bò cả ngày, lúc trời nắng (thường sau 8h sáng) nên bỏ áo để trâu bò hưởng nắng ấm.

- Khi mặc áo cho trâu bò, cần chú ý chiều dài áo phủ từ thân đến hết đuôi, chiều ngang vừa đủ choàng qua thân, các dây buộc thắt như khuy áo buộc dưới bụng.

Vệ sinh chuồng trại: Đảm bảo vệ sinh chuồng trại sạch sẽ có vai trò rất quan trọng giúp hạn chế mầm bệnh cho trâu bò.

- Bà con cần thường xuyên quét dọn vệ sinh chuồng trại. Định kỳ phun thuốc khử trùng từ 2-3 tuần một lần để tăng cường việc vệ sinh tiêu độc khử trùng. Có thể sử dụng một số loại thuốc sát trùng như Virkon, Hanlotdin, Farm Fluid... Khi sử dụng bà con chú ý tuân theo hướng dẫn sử dụng của nhà sản xuất.